

„Czas” wychodzi codziennie, wyjąwszy niedziele i dni świąteczne. Oddzielnie Nra Czasu, o ile zapas starczy, w Krakowie po 10 c., we Lwowie lub z przesyłką pocztową 12 c.

Prenumerata wynosi:

Table with 3 columns: na cały rok, na kwartał, na 1 miesiąc. Rows for Austria, Prussia, and other countries.

Prenumeratę przyjmuje się tylko od 1go do ostatniego dnia w miesiącu. — Listy z pieniędzmi i przekazywane na prenumeratę i ogłoszenia (inseraty) uprasza się nadsyłać franco do Administracji Czasu w Krakowie. — Listy reklamacyjne nieopieczętowane nie podlegają opłacie pocztowej. — Listów ni frankowanych nie przyjmuje się. — Reklamisy nadsyłanych nie zwraca się.

Prenumeratę przyjmują:

Administracja „CZASU” w Krakowie i urzędy pocztowe. Miejscowa prenumeratę księgarnia S. A. Krzyżanowskiego, handel Z. Skalskiego w Sukienicach, biuro dzienników i ogłoszeń E. Silbersteina w hotelu Saskim, handel Bajera przy ulicy Grodzkiej, trafikę Kuklińskiego w Sukienicach. — Ogłoszenia (inseraty) przyjmują się za opłatą od miejsca wiersza drukiem drobnym (petitowym) za pierwszy raz 10 cent., za każdy następny po 5 cent. — Nadesłane (na 3 stronie dziennika) od miejsca wiersza drukiem drobnym po 30 cent. za każdy raz. — Ogłoszenia i prenumeratę przyjmują: we Lwowie Agencja „CZASU” w głównym składzie tytoniu Nr. II przy ul. Tybunalskiej L. 4; w Paryżu wyłącznie p. Adam, Rue Clément 4; (prenumeratę p. W. Raczkowski, Faubourg Poissonnière 33); w Wiedniu pp. Haasenstein & Vogler (także w Hamburgu, Frankfurtu n. M., Berlinie, Lipsku, Bazylei i Wrocławiu), A. Opielik, Stubenbastei Nr. 2, R. Mosse (także w Berlinie, Hamburgu, Monachium i Norymberdze), H. Schalek, M. Dukes, M. Stern, tytul prenumeratę pp. H. Goldschmidt & C., w Frankfurtu n. M. G. L. Danbe & C. W Warszawie przyjmują ogłoszenia pp. Reichman i Frencler, biuro ogłoszeń przy ul. Senatorskiej.

CZAS

Ogłoszenie przedpłaty.

Z przesyłką pocztową w państwie Austriackim na Sierpień . . . zhr. 2-50 Od 1 Sierpnia do końca Września . . . 5— Z przesyłką pocztową w państwie Niemieckim nr. Sierpień . . . 6 marek Od 1 Sierpnia do końca Września 12 — Prenumerata liczy się tylko od pierwszego do ostatniego dnia w miesiącu.

Przegląd Polityczny.

Kraków 1 sierpnia

Prezes gabinetu węgierskiego Tisza ma wyjechać w połowie sierpnia do Ostendy, gdzie zabawi trzy tygodnie. Zaraz po powrocie mają się w Wiedniu odbyć konferencje ministeryalne, które się zwykłe w tym czasie odbywają. Ze względu na przypuszczenie, że jeszcze przed powrotem jego, nastąpi zjazd ks. Bismarka z Kalnokym, narady te nabiorą szczególnej wagi, bo oprócz programu parlamentarnego i przygotowania wniosków dla delegacji wspólnych, stanie się także ugoda z Węgrami i rokowania cłowe z Niemcami przedmiotem narady ministrów. Na narady te przyjadą także do Wiednia ministrowie hr. Szapary i hr. Szechenyi.

Posel austriacki w Belgradzie p. Khevenhüller przepędził kilka dni w Budapeszcie, celem zwiędzenia wystawy i wrócił znów na miejsce swego urzędowania. Wobec tego zamilkna pewnie wieści, jakie z okazji wyjazdu jego z Belgradu zaczęto rozsiewać, jakoby miał opuścić Belgrad, z przeznaczeniem do Bukaresztu. Wieści te miały podobno swe źródło w kołach opozycyjnych bukareszteńskich, dla których posel austriacki w Bukareszcie p. Mayr, jest solą w oku. W Wiedniu jednak nieokazuje żadnego niezadowolenia z jego dotychczasowego działania, a te dzienniki wiedeńskie, które zwykle dobrze poinformowane bywają, zaręczają, że niema najmniejszego zamiaru odwołania go z tamtąd.

Dotąd ani czas, ani miejsce zjazdu Cara z Cesarzem Franciszkiem Józefem nie jest jeszcze ostatecznie oznaczonym. Natomiast otrzymaliśmy z dobrego źródła z Franzensbadu zawiadomienie, że ten przybycia Giera, które z przybyciem cara do Reichstadt w możliwym może pozostać w związku, oczekują w dn. 6 b. m. To samo stwierdza N. fr. Presse. Nie zostały też jeszcze umówionymi ani czas, ani miejsce zjazdu ks. Bismarka z hr. Kalnokym. Dzienniki berlińskie utrzymują, że zjazd Cara z Cesarzem austriackim nastąpi prawdopodobnie na początku września — spotkanie się ks. Bismarka z Kalnokym ma zaś nastąpić jeszcze przed ndaniem się Cesarza austriackiego do Gastein.

Z ks. Bismarkiem ma do Gastein przybyć także hr. Goertz Wrisberg, prezes rady rejencyjnej brunswickiej. Widać więc, że kanclerz niemiecki pragnie, aby się Cesarz Wilhelm bezzwłocznie do stanowczej akcji w sprawie sukcesji tronu brunswickiego zdecydował. Proponowanym kandydatem do tronu brunswickiego ma być książę Reuss,

ale nie poseł obecny w Wiedniu, jak dotąd utrzymywano, tylko książę Henryk XVIII Reuss, adjutant Cesarza niemieckiego.

Opróżnione po ks. Hohenlohe miejsce posła niemieckiego w Paryżu, ofiarowano zrazu hr. Münsterowi, obecnemu posłowi w Londynie, ponieważ jednak hr. Münster miejsca tego nie przyjął, i jak utrzymują, opuści zupełnie karierę dyplomatyczną, wymieniając teraz p. Radowitza, dotychczasowego posła w Konstantynopolu jako kandydata na tę posadę. Do Londynu udabły się w takim razie hr. Hatzfeld, obecny sekretarz stanu, przez co, jak utrzymują, dogodziłoby się innym rodzinnym widokom kanclerza.

Uczta u lorda majora, która pod koniec każdej sesji parlamentarnej bywa dawana, rozwija się zwykle języki rządzącym meżom stanu. Nie bywają oni tu krepowani temi względami, które im w parlamencie większą nakazują oględność, są więc swobodniejsi w swych wyrażeniach, i powiedzą często więcej w tej jednej chwili swobodnej, niż przez cały ciąg posiedzeń parlamentarnych. Uwaga Anglii była więc wyjątkową na to, co przy podobnej sposobności powie tym razem lord Salisbury, tem bardziej, że tak kwestya afgańska jak i egipska, weszły w ostatnich czasach poniekąd w nową fazę, szczególnie ostatnia przez śmierć Mahdiego, i przygotowane już finansowanie pożyczki, ułatwiającej działanie. Tymczasem lord Salisbury był w swych wyrażeniach w Mansionhouse więcej ogólnikowym, niż kiedykolwiek. Stopniowo przywracanie polityki „konstruktywnej”, jaka była za lorda Beaconsfielda, a stała się „destruktywną” w rękach jego następców, i przywrócenie przyjaznych stosunków ze wszystkimi mocarstwami, oto dwa cele, jakie w niezbyt szczegółowy sposób zakreślił przyszłej swojej polityce.

W Izbie niższej parlamentu angielskiego zapytał d. 27 b. m. Walter Bartlett podsekretarza spraw zagranicznych, czy prawdą jest, że egipska załoga Kassali odparła zwycięsko atak liczących plemion sudańskich. Bonrke odpowiedział, że ministerstwo spraw zagranicznych odebrało wiadomość, iż załoga Kassali zadawa oblegającym to miasto plemionom ciężką klęskę, bliższych szczegółów jednak dotąd nie doniesiono. W tej chwili trudno jeszcze oznaczyć, jakie kroki rząd przedsięwzięć celem wyswobodzenia tej załogi. „Ale czy przedsięwzięcie jakiegoś kroku?” — było dalszym zapytaniem Bartletta. „Niezawodnie” — odrzekł Bonrke, wśród oznak powszechnego zadowolenia. Daily News dodają do siebie wiadomość, że rząd w celu wyswobodzenia Kassali niema zamiaru użyć sił angielskich. Zadania tego niebyłoby trudnego dopełnia, albo Abissynia, albo Włochy, wedle tego, z kim układ w tej mierze okaże się korzystniejszym.

Po trzydniowej dyskusji nad kwestyą mada-gaskarską, o której zacytujemy w przyszłym wyborze mowy poniżej, Izba francuska chwaliła znaczną większośćią zażądany kredyt 12 milionów franków. Uchwalała tu dopełnia Izba jednej z ostatnich czynności, jakie jeszcze miała załatwić, i dlatego opowiadać się można zamknięcia jej w bliskim czasie.

Ministerstwo belgijskie przedłożyło Izbie deputowanych tymczasowo tylko nowellę wyborczą, zaradzającą najwłaściwiej potrzebom, gruntowniejszą zaś rewizyją ustawy wyborczej zamierza zaproponować na przyszłej sesji parlamentarnej, jak to oświadczył w sprawozdaniu swojem deput. Jacobs, sprawozdawca komisji.

Przedwczo-raj wrócił do Rzymu kapitan Ferrari,

wysłany z specjalną misyą do króla Abysynii, i zaraz po przyjeździe odbył długą naradę z p. Malvano, który pod nieobecność p. Depretisa załatwiał bieżące czynności ministerstwa spraw zagranicznych.

Z Petersburga donoszą do Polit. Corr., że jeżeliby rząd angielski pragnął rzeczywiście, aby Ismail basza objął rząd Egiptu, a Porta zgodziła się na to, rząd rosyjski nie będzie się temu opierał.

Bieżące czynności, jakie Izby francuskie mają jeszcze w obecnej kadencji do załatwienia, są na ukoniecznieniu, poczem nastąpi zaraz rozwiązanie Izby deputowanych i rozpisanie wyborów podtu gnowego systemu wyborczego.

Niedziw więc, że wszystkie stronnictwa pragnęły wyszukać ostatnie chwile parlamentarnej areny, aby się mowami swemi polecić wyborcom, a za dogodną do tego sposobność poczytały rozprawy nad zażądany kredytem na ostateczne załatwienie sprawy madagaskarskiej. To też nadano z umysłu sprawie tej szersze znaczenie i zamiast rozważać, czy wysooko zażądany kredyty jest stosownie odmierzoną, czy kredyty ma być użytym na samo tylko poskromienie zachwałych Howasów, czy też na zdobycie pewnej części albo całej wyspy, zapuszczono się w sferę polityki kolonialnej i sadzono się na wyrody, które miały wyrobić hasła stronnice dla przyszłych wyborów.

W rozprawach tych wydatniły się dwie główne dążności, które dzieliły Izbę na dwa wielkie obozy. Wszystkie umiarkowańsze odcienia republikańskie, grupując się około oportunistów, stanęły po jednej stronie w obronie dotychczasowej polityki Francji; po drugiej zaś wodzili rej radykalisci, a wspierała ich prawica dynastyczna w celach swych ubocznych.

Obrony dotychczasowej polityki rządu francuskiego, podjął się prezes byłego gabinetu, p. Ferry, spowodowany uczuciem potrzeby odpowiedzi na skierowane przeciw niemu wycieczki radykalistów w czasie poprzednich dyskusyj, w których niebrał udziału. Wystąpił on szczególnie w obronie polityki kolonialnej. Wypływa ona, jak wyjaśniał, tak z ekonomicznych i humanitarnych jak i z politycznych pobudek. Interes przemysłu francuskiego wymaga wobec silnego współzawodnictwa zagranicznego, rozszerzenia pola obrotu, cywilizacyjne dążności były zawsze wielkimi zadaniem Francji, a polityczne powody leżą głównie w tem, że od chwili, jak Francja przestanie być czynną i przedsiębiorczą i wycofa się ze wszystkich spraw szerszych, zejdzie tem samem na mocarstwo drugorzędne. Ostrzegając więc przed rezygnacyją, sprowadzającą takie następstwa. Głównym rzecznikiem przeciwnego obozu był radykalista Clémenceau. Uważa on całą politykę kolonialną ostatnich czasów za na-

technienie obecne, pragnące popełnić Francję do szukania odwetu gdzieindziej za utracone prowincje francuskie. Zadaniem Francji powinien być głównie rozwój spraw wewnętrznych, oczyścić w duchu stronnictwa mowy, i skupienie jej sił, a nie rozpraszanie ich po dalekich kątach świata.

Zarzut szukania odwetu gdzieindziej za stracone prowincje, był szczególnie drażliwym dla p. Ferry. — Poświęcił on też na zabicie, a raczej na zatarcie go osobny ustęp w swej mowie. „Niema możliwej kompensacyi, mógł on, za to nieszczęścia, które nasz kraj dotknęły. Myśl ta była odmiennie daleką, a przypisywać mi coś podobnego, jest to ubliżać memu patriotyzmowi. Ale Francja nie może oddawać się samemu rozpamiętywaniu swych nieszczęść i trzymać się zdala od tego, co się dzieje po za Europą. Polityka abstynencyi, byłaby dla nas upadkiem.”

Mowę Ferrero, którą mimo przerywań ze strony przeciwników, zdołał jednak ukończyć, przyjęła znaczna część Izby oklaskami, dając przez to poniekąd sankcję parlamentarna jej wywodom. Radykalisci czuli, że może to nadać wpływ przeważny hasłu polityki kolonialnej w wyborach, i dlatego zażądał Clémenceau dalszego ciągu rozpraw w dniu następnym, aby silniejszymi jeszcze gromami pobić przeciwnika.

Wyczerpujące sprawozdanie z tej sesji przyniósł nam prywatny nasz telegram wczorajszy. W wystąpieniu skrajnej lewicy było dużo zjadliwości, ale mało siły. Punktem kulminacyjnym wybuchu namignęła, a zarazem ostatecznym wysiłkiem argumentów było drastyczne powołanie się na zdanie Courbata, który miał ganić postępowanie Ferrero i stał się niby jego ofiarą. „Ten, który pierwszy żądał oddania Ferrero w stan oskarżenia, zawołał Clémenceau, jest mężem, który był w ogniu, i którego postanowiono pochować kosztem narodu. Chciałbym widzieć, czy Ferry będzie miał odwagę wziąć udział w jego pogrzebie.”

Wątpić należy, aby skandaliczne zajścia, jakimi się odznaczało przedwczorajsze posiedzenie francuskiej Izby deputowanych, dodało powagi hasłom, jakimi skrajna lewica chce wojować w przyszłych wyborach; przy czynie się ono raczej do zatarcia w opinii publicznej tego jądra prawdy, które leżało na dnie jej wywodów, że niektórym ruchom polityki kolonialnej francuskiej pewien wpływ wątpliwej dla Francji wartości nie był zupełnie obcym.

Chwilę największego zamętu poczytał przytoczony w czasie rozpraw gabinet za stosowną, aby zapewnić sobie uchwalenie wniosku rządowego, a zarazem przedstawić się krajowi w świetle pojednawczem, polecić się w ten sposób wyborcom i zyskać wpływ stosowny na wybory.

Zwaśnione z sobą obozy mogą wojować

w wyborach hasłami, jakie w rozprawach nad kredytem madagaskarskim rzuciły gabinet nie będzie się starał wyciągnąć dla swych widoków korzyści ze stanowiska pozornej bezstronności, jaką się starał odznaczyć w ostatnich rozprawach.

Jakie z rzucanych przedwczoraj hasel przeważy w wyborach, trudno przewidzieć, mniej wątpliwa natomiast jest rzeczą, że się do agitacyi wyborczej przeniesie taki sam zamęt, jaki przedwczoraj panował w Izbie francuskiej.

KORESPONDENCA „CZASU.”

Lwów 31 lipca

(X) Obszerniejszy komitet tutejszej Rady miejskiej, wybrany w sprawie projektowanej wycieczki do Budapesztu, przyjął na wczorajszym posiedzeniu wszystkie wnioski przedłożone mu przez komitet ściślejszy. Uchwalono tedy stanowczo, że wyjazd wspólny z kraju nastąpi d. 5 września r. b. W tych dniach wyda komitet odezwę do wszystkich mieszkańców kraju, zachęcającą do jak najliczniejszego udziału w wycieczce; wszelkie zgłoszenia i korespondencje w tej sprawie, adresować należy do Prezydium Magistratu lwowskiego; ostateczny zaś termin, do którego wolno będzie zgłaszać udział swój w wycieczce, został oznaczony do dnia 20 sierpnia r. b.

Nadworny organ p. Iwana Naumowicza, Słowo tutejsze ogłasza dzisiaj, co następuje: „Uroczyste przejsie otea Iwana Naumowicza na prawosławie, odbędzie się w sofijskiej cerkwi, lawry peckerskiej, w Kijowie, w dniu przeniesienia zwłok russkiego świętego, Teodozja, t. j. w d. 14 (26) sierpnia r. b.” Obecnie bawi p. Naumowicz w Wiedniu.

Ekonomiczno-finansowa działalność tutejszego Banku włościańskiego, o której — w ciągu ostatnich lat — umniejszał się tyle trafnych uwag, znalazła w tych dniach dosadną ilustracyę: W ubiegły wtorek wybrał się do Lwowa piechota d. Wiednia, włościanin Szecepan Czuyus, niegdyś żądny gospodarz w Woli Kuniszej w powiecie żółkiewskim, z skargą do Cesarza. Ów Czuyus wysłużywszy w wojsku przy dragonach 10 lat i 9 miesięcy, odbywszy kampanie w latach 1859 i 1866, w których otrzymał rany, wrócił do domu i objął po ojcu gospodarstwo, składające się z 26 morgów pola ornego, łąk i pastwisk. Przed 10 laty stracił cały inwentarz, wskutek zarazy i wówczas zaciągnął w Banku włościańskim dług w kwocie 200 złr., wypłacono mu zaś tylko 195 złr., realność jego oszacowano na 300 złr. Przez ten cały czas — według skargi, którą zaniósł do Wiednia — miał regularnie płacić odsetki i raty amortyzacyjne, a mimo to, w ostatnich czasach dług jego wynosił aż 300 złr.! zapłacił zaś w ciągu 10 lat 160 złr.! prócz tego zabrano mu parę koni w wartości 150 złr.! Ostatecznym rezultatem całej tej operacyi było, że niedawno sprzedano mu realność na licytacyi, i ogołocono z całego mienia.

Warszawa 30 lipca.

(t) Ukazał się dziś prospekt nowego pisma codziennego, Chwili. Redaktor p. Walery Przyborowski powiada, że „pragnie rozbudzić dziermię

POTOP

(111) POWIEŚĆ przez Henryka Sienkiewicza.

Tom trzeci.

(Ciąg dalszy.)

ROZDZIAŁ IX.

Pan Kmicic posiadał wprawdzie glejty Radziwillowskie do wszystkich kapitanów, komendantów i gubernatorów szwedzkich, aby mu wszędy wolny przejazd dano i wstrętu nie czyniono, lecz nie śmiał z tych glejtołów korzystać. Spodziewał się bowiem, że książę Bogusław zaraz z Pilwiszek pchnął na wszystkie strony posłańców z ostrzeżeniem do Szwedów o tem, co się stało i rozkazem chwytania Kmicica. Dlatego to pan Andrzej i obec nazwisko przyjął i nawet stan odmienił. — Omijając więc Łomżę i Ostrolęgę, do których pierw ostrzeżenia dojsz mogły, pędził swe konie wraz z kompanią ku Przasnyszowi, z kąd na Polt tusk pragnął się przebrać do Warszawy. Nim jednak do Przasnysza doszedł, czynił krąg nad granicą pruską na Wasosz, Kolno i Myszyniec, dlatego, że Kmicicze znając dobrze tamtejsze puszcze, byli świadomi przejść lesnych, a prócz tego mieli swe „komitywy” między Kurpiami, od których w nagłym razie mogli się pomocy spodziewać.

Kraj nad granicą był już po większej części zajęty przez Szwedów, którzy jednak, ograniczając się na zajmowaniu miast znaczniejszych, niezbyt śmiało zapuszczali się w dziermię i niezgłębione lasy, zamieszkałe przez ludność zbrojną, myśliwą, nigdy z lasów się nie wychylając i tak jeszcze dzika, że właśnie rok temu królowa Marya Ludwika, kazała wnieść kaplicę w Myszyncu i osadziła w niej Jezuitów, którzy mieli niezy wiary i łagodnie obyczaje puszczańskiego ludu.

— In dłużej nie napotkamy Szwedów — mówił stary Kiemlicz — tem dla nas lepiej. — Musimy ich w końcu napotkać — odpowiadał pan Andrzej.

— Kto ich napotka przy większem mieście, temu często boją się krzywdy uczynić, bo jako w mieście, jest zawsze jakowyś rząd i jakowyś starszy komendant, do którego można skarżyć. Już ja się o to ludzi rozpytywałem i wiem, że są rozkazy od króla szwedzkiego, zabraniające swawoli i dzierstwa. Ale mniejsze podjazdy, daleko od oczu komendantów wysyłane, nie na rozkazy nie zważają i spokojnych ludzi łupią.

Płynęli więc lasami, nigdzie Szwedów nie spotykając, nocując po smolarniach i osadach lesnych. Między Kurpiami, chociaż prawie nikt z nich nie widział dotąd Szwedów, chodzili najrozmaitsze wieści o najściu kraju. Mówiono, że przybył lud z za morza, mowy ludzkiej nierozumiejący, nie wierzący w Chrystusa Pana, Najświętszą Panne, ani we wszystkich Świętych i dziwnie drażliwy. Inni prawili o nadzwyczajnym lakomstwie tych nieprzyjaciół na bydło, skóry, orzechy, miód i grzyby suszone, których jeśli im odmawiano, wówczas podpalali puszcze. Niektórzy twierdzili przeciwnie, że to jest naród wilkolaków chętnie ludzkiem mięsem, a mianowicie mięsem dzierzycy się karmiący. Pod wpływem tych groźnych wieści, które w największe głębie puszczańskie zalecały, jeśli się Kurpiowie „poczynać” i shukiwać po lasach. — Ci, którzy wyrabiali potaż i smołę, i ci, którzy zbieraniem chmielu się trudnili, i drwale i rybbitwowie, którzy zastawiali więcierze po zarosłych wybrzeżach Rosogi i walczyńcy i myśliwi i pszczołowody i bobrownicy zbierali się teraz po znaczniejszych osadach, słuchając opowiadań, udzielając sobie nowin i radząc jakby nieprzyjaciela, jeśli były w puszczy pokazal, wyznac. — Kmicic jadąc ze swym orszakiem, nieraz spotykał większe i mniejsze kupy tego ludu, przybranego w konopie koszułe i skóry wilcze, lisie lub niedźwiedzie. Nieraz też zastępowano mu na przesmykach i pasach, pytając: — Kto ty? czy nie Szwed? — Nie! — odpowiadał pan Andrzej.

— Niech ciebie Bóg broni!

Pan Andrzej przypatrywał się z ciekawością tym ludziom, zyjącym ustawicznie w mrokach lesnych, których twarze nieopalało nigdy odkryte słońce; podziwiał ich wzrost, śmiałość wjeżenia, szczerotę mowy i wcale nie chiopską fantazyę. — Kiemlicze, którzy ich znali, zapewniali pana Andrzeja, że nie masz nad nich strzelców w całej Rzeczypospolitej. Jakoż zauważył, że wszyscy mieli dobre niemieckie rusznice, które z Prus za skóry wymieniali. Kazał im też swą sprawność w strzelaniu okazywać i zdumiewał się jej widokiem, a w duszy myślał: — Gdyby mi przyszło partę zbierać, tubym przyszedł.

W Myszyncu samym znalazł wielkie zgromadzenie. Przeszło stu strzelców trzymało ustawicznie straż przy misy, bo obawiano się, że Szwedzi tu najpiewniej się pokażą, zwłaszcza że starosta ostrolęcki kazał wyciąć drogę w lasach, aby księża, w misy osiedli, mogli mieć „do świata przystęp.” Chmielarze, którzy swój towar dostawali aż do Przasnysza tamtejszym sławnym piwowarom i z tego powodu uchodzili za ludzi bywałych, opowiadali, że w Łomży, w Ostrolęce i w Przasnyszu roi się od Szwedów, którzy tak już tam gospodarują, jak w domu, i podatki wybierają.

Kmicic jał namawiać Kurpiów, by, nie czekając Szwedów w puszczy, uderzyli na Ostrolęgę i wojnę rozpoczęli, a sam ofiarował się ich poprowadzić. Wielką też między nimi znalazł ochotę, ale dwaj księża odwieśli ich od tego szalonego czynu, przedstawiając, aby czekali, aż cały kraj się ruszy i przedwczesnym wystąpieniem nie ściągali na się okrutnej zemsty nieprzyjaciela.

Pan Andrzej odjechał, ale żałował straconej sposobności. Ta mu tylko pociecha została, iż przekonał się, że byle gdziekolwiek prochy wybuchły, to ani Rzeczypospolitej, ani Królowi nie zabraknie w tych stronach na obronę. „Jeśli tak jest i gdzieindziej, tedyby można poczynać” — myślał. I gorąca jego natura rwała się ku przedkiemu pozycyjnemu; ale rozsądek mówił: Kurpie sami Szwedów nie zwojują... przejdzieciez kraj, oba-

czysz, przyjrzyj się, a potem posłuchasz królewskiego rozkazu.

Jechał więc dalej. Wyjechawszy z puszczy głębokich na rubieżę lesną, w okolicy gęściej osiadłą, ni rzał po wszystkich wioskach ruch nadzwyczajny. Po drogach pełno było szlachty, jadącej w brykach, kałamaszkach, kolaszach lub konno. Wszystko to zdążyło do najbliższych miast i miasteczek, by na ręce komendantów szwedzkich składać przysięgę na wierność nowemu panu. Wydawano im za to świadectwa, które miały osoby i majątneści ochraniać. W stolicach ziem i powiatach ogłaszano „kapitulacyę”, warując wolność wyznania i przywileje stanowi szlacheckiemu przysięgując.

Szlachta dążyła z powiną przysięgą nietylko o chotnie, ile skwapliwie, bo opornym rozmaite groziły kary, a zwłaszcza konfiskaty i rabunki. Mówiono, że tu i ówdzie poczęli już Szwedzi, tak jak w Wielkopolsce, wkroczać podejrzany palce w kurki od muskietów. Powtarzano też z trwogą, że na bogatszych umyślnie rzucano podejrzenia, aby ich złupić. Wobec tego wszystkiego niebezpiecznie było zostawać na wsi; zamożniejsi więc dążyli do miast, aby siedząc pod bezpośrednim dozorem komendantów szwedzkich, nieniknąć pądzenia o praktyki przeciw królowi szwedzkiemu.

Pan Andrzej pilnie nadstawał ucha na to, co mówiła szlachta, a chociaż niebardzo chętno z nim rozmawiał, jako z chądopalkiem, tyle jednak wyrozumiał, że nawet najbliżsi sąsiedzi, znajomi, ba i przyjaciele, nie mówią między sobą o Szwedach i o nowem panowaniu szczerze. Narzekano wprawdzie głośno na „rekwizycyę”, i rzeczywiście było o co, do każdej bowiem wsi, do każdego miasteczka przychodzili listy komendantów z rozkazem dostawienia wielkich ilości zboża, chleba, soli, bydła, pieniędzy, i często owe rozkazy przechodziły możność, zwłaszcza, że gdy wyczerpano jedne zapasy, żądano drugich; kto zaś nie płacił, temu przysyłano egzekucyę, która w trójnasób tyle brała.

— Ale minęły dawne czasy! Każdy wyciągał się jak mógł, sobie od ust odejmował i dawał i płacił, narzekając i jęcząc, a w duszy myśląc, że dawniej bywało inaczej. Do czego pocieszano się

wszakże, iż gdy czasy wojenne przemina, skończy się owe rekwizycyę. Obiecywali to i sami Szwedzi, mówiąc, że niech jeden król cały kraj opanuje, zaraz po ojeowku rządzie zacznie.

Szlachcie, która odstąpiła własnego monarchy i ożyczyła, która przedtem, niedawno jeszcze, nazywała tyranem dobrego Jana Kazimierza, posiadając go, że do absolutum dominium dąży, która sprzeciwiała mu się we wszystkim, protestując na sejmikach i sejmach, a w łaknieniu nowości i przemiany doszła do tego, że niemal bez oporu uznała panem najczcześnie, byle mieć jakowś odmiannę, wstyd tylko teraz nawet i narzekać. Wszak Karol Gustaw uwolnił ich od tyranu, wszak do browała opuścił prawego monarchy, wszak mieli ową odmiannę, której pożądali tak silnie. Dlatego to nawet najufalsi nie mówili szczerze pomiędzy sobą, co o owej odmiannie myśla, chętnie naklanając ucha tym, którzy twierdzili, że i zajady i rekwizycyę i rabunki i konfiskaty tylko czasowe a konieczne onera, które waet przemina, jak się Carolus Gustavus na polskim tronie upewni.

— Ciężko, panie bracie, ciężko — mówił czasem szlachcie do szlachca — ale tak i powinniśmy być radzi z nowego pana. Potentat to i wojownik wielki; ukróci on Kozaków, Turczyzna pohamuje i septentriónów od granic odżenie, a my ze Szwecyą we spółce zakwitniemy.

— Chocobyśmy też i nie radzi byli — odpowiadał drugi — co robić przeciwko takiej potędze? Z motyka się na słońce nie porwiemy...

Czasem też powoływano się na świeżą przysięgę. Kmicic burzył się, słuchając podobnych głosów i rozumnym, a raz, gdy pewien szlachcie mówił przy nim w zajeżdżnie, że musi być wierny temu, komu poprzysiągł, pan Andrzej wykrzyknął i rzekł mu:

— Musisz mieć waepan dwie gęby, jedną od prawdziwych, drugą od fałszywych przysięg, boś i Janowi Kazimierzowi przysięgał.

(Ciąg dalszy nastąpi.)

w śnie niezdrawym społeczeństwo, zwracając raz z fatalną polityką serca i z polityką t. z. pracy organicznej, która tylko pewnej grupie ludzi pozwoliła zrobić wielkie fortuny, a resztę ubezwładniała.

Oczom się wierzyć nie chce, czytając, że ci, którzy apostołowali politykę pracy organicznej, czynili to dla zoakraglenia swoich fortun...

Cóż w zamian za politykę serca i za pracę organiczną chce nam ofiarować nowy redaktor?... Oto przyrzeka „popierać politykę rozumu, politykę zreszonych ludów słowiańskich, zachowujących w tej (w jakiej?) olbrzymiej całości swą przyrodzoną odrębność. Jednym słowem politykę szerokich horyzontów, podniosłych celów, szczytnych nadziei, politykę zawsze jednak liczącą się z okolicznościami.”

Pomijając właściwy dowcip krążący po mieście, że zamiast zreszonych, miało być zruszonych (t. j. zrusyfikowanych) i tylko przez pomysł wydrukowany tak jak jest, prospekt ten w ogóle smutnie oczywiście zrobił wrażenie.

Chwilą ma także ceną rywalizować z innymi pismami. Ciekawa rzecz, czy posiada środki na propagandę „zreszenia”, czy też chce je uzyskać dopiero, wyrabiając sobie popularność faniością.

Ukazała się nareszcie, po wielu trudnościach, *Jednodniówka* „dla pogorzalców”. O tem, co w niej jest, nie wspomina; dziś lub jutro przecież oryginalnie mieć będziecie. Charakterystyczniejszem jest to, czego niema.

Więć przedwzrostkiem w *Jednodniówce*, z której cały dochód przeznaczony jest na pogorzalców Grodna, niema ani razu wyrazu Grodna, ani w tytule, ani w treści. Rzecz naturalna, że się to nie stało wskutek zapomnienia redakcji. Wszelka wzmianka o Grodnie, została urzędowo, z góry wzbroniona. Gdybym nie wiedział, że to fakt, i gdyby mnie o tem kto zapewniał, sądziłbym, że powtarza lichy koncept z jakiej operetki. Tak jednak jest, zakaz istniał i został wykonany skrupulatnie.

Rozumie się, że i wiele rzeczy nadesłanych paść musiało pod okiwnicem cenzora. Między innymi kraży tu wierszyk, który pozwólcie mi przytoczyć. Jest to sonet p. n.

Wolę milczeć.

Wolę milczeć, gdy nędzny konwenans mi broni, Abym całe uczucie w jednym zwrzasku słowie, Rzeka: „kocham cię” temu, co tęskniąc w ustroju, Sam mi przagnię swej duszy pierwszy nie wypowie...

Zamilknę... tajemnicy mojej nie odłoni Ani dźwięk, ani oko w spojrenia wymowie... Wolę milczeć, — z skłnieniami, z uścisnieniami łoni, Ani nawet z westchnieniami nikt się nie dowie.

Gdyby on... Nie!.. nim także ta sama przyczyna Rządzi, ten sam mróz w piersiach słów zamraża brzmienia, Okrzyki serca głośny i w lód tobnienia ścina.

Dusom naszym za balsam i za pokrzepienie Niechaj słuszny świadomość o sobie jedyna, — Usta niech milczą, ale niech mówią, — milczeniem.

Kto ciekawy, co tej erotycznej spowiedzi jednej z dwóch dusz, konwenansami rozdzielonych, mogło być nieuczyniałego, niech złoży początkowe litery każdego wiersza. Utworzą się z nich dwa wyrazy: „Warszawa — Grodna.”

Ze nie chcą nam dozwalać solidaryzować się z położeniem po drugiej stronie Niemna Grodnem, nie jest to jeszcze nie dziwne, tłumaczy to polityka, która chce, żeby Litwa dla Polski była najzupełniej obcą, ale dlaczego nie wolno nie zrobić celem przyjęcia w pomoc Polakom z Prus wydalaniem, tego już doprawdy pojąć nie można. Być może, iż w tem jest trochę opieszałości i winy naszej i że gdyby kto chciał wyciągnąć w tej mierze inicjatywę, toby dla samego *decorum* pozwolono na utworzenie jakiegoś komitetu pomocy. W tem tylko bieda, że nie mamy nikogo, kto by był do wzięcia takiej inicjatywy legalnie uprawniony, a dziwić się znów trudno, że każdy się obawia wystąpić z inicjatywą indywidualną, ażeby się nie narazić.

Mówią tu u nas, że w jednym z dzienników zakordonowych miała być wiadomość, że zabroniono zbierania składek na pomnik grobowy dla Sulimierskiego wydawcy i redaktora „słownika geograficznego”, oraz, że o zgonie Hertza nie pozwolono dziennikom rozpisywać się. Są to fałszywe. Składowi na pomnik zbierają się i są ogłaszane, a o Hertza nie było powodu pisać nie takiego co mogłoby być zabronionem. Sam *Warsz. Dniem*, pierwszy napisał, że przyczyną nieszczęścia były przykrości sińszbowe.

Prawda jest natomiast, że nie wolno wspomnieć o S. S. Rogozińskim, który, jak się od jednego z przyjaciół jego dowiaduję, bawi obecnie na Maderze i odbiera listy pod adresem „Messers Blany Brothers et Comp. Madeira via England”, z nadmienieniem wyraźnem, że mają mu być doręczane.

nie można. Dotychczasowe działania administracji pod auspicjami nowego wielkorządcy jest przykre — ciężkie, — szkanujące na każdym kroku lecz ostatecznie bez żadnego planu, z góry nieobmyślane, nderające w jednostki, ale nie w ogół. To, co dotąd było zrobione w szerszych granicach celu chybiło. Ukaz 27 grudnia przedewszystkiem dotknął tych, którzy byli przysłani dla rusyfikacji kraju, to jest właścicieli ziemskich Rosyan. Wywiezienie biskupa podniosło tylko wiarę w ludzi, obruszyło lud cały i bezpośredniego skutku nie miało, chyba ten jeden, że jeszcze bardziej zniechęciło wszystkich do rządu.

Całe działanie obecnej administracji skierowane jest do tępienia polskości, a jakim sposobem to się dzieje, niech posłuży kilka przykładów. Księgarzowi Zawadzkiemu kazano z rozporządzenia generał-gubernatora zapłacić 50 rubli kary za to, że jakoby postąpił samemu jen. Kochanowowi, rachunek po polsku napisany. Gdy zaś tłumaczył się, że generał żadnych książek u niego nie brał, a zatem, że nie był rachunkiem polskiego, ale i rosyjskiego posyłać nie mógł, p. policmajster doradził mu, aby zapłacił, gdyż w przeciwnym razie zamkną księgarnię. Pękali także samą karę kazano zapłacić za to, że na rachunku było napisane: „Vilno, rue Wielka”. To słowo Wielka było tak niebezpiecznym dla dzieła rusyfikacji. Przedstawiono teraz do kary i zapewne zezwola na nią cukiernika Ammona, za to, że na słójkach było, rosyjskimi literami wprawdzie napisane, ale niedobrze czysto po rosyjsku „sok malinowy” zamiast „malinowy syrop”. W Wilnie wiele takich przykładów niemal codziennie spotkać można.

Mimo wielkich obietnic z góry dawanych, — że nam generał Kochanow rusyfikacji, — tak łatwo mu się to nie uda. Zresztą nie jest on bynajmniej geniuszem, nie jest nawet wogóle rozumnym człowiekiem. Z natury próżniak nieczem na seryo zajmować się nie chce. — Sprawy u niego zalegają, a obecnie mieszka w Zwierzyniecu pod Wilnem.

Na prowincyi nie lepiej. Cała policja przez dwa tygodnie jeździła i tem tylko była zajęta, aby nalepiąc czerwonym papierem w szematyzmach u księży napisy zrobione przez biskupa o ekskomunikacji na Kopejnicowicza i Malyszewicza rzonej. — Jest to jednym słowem drażnienie i pastwienie się ciągle, które jednak żadnych głębszych skutków nie pozostawia, a wszystko to razem przypomina czasy rządów generała Bibikowa, przykre i ciężkie, ale z których każdy zarówno się śmieje, kiedy np. robiono procesy polityczne za noszenie wąsów i t. p. Dziwnie odbija od tego postawa ludu i mieszczaków Wilna. Spokojni są ale stali i wytrwali, na jeden cal nie ustępują, a w ciągu przedświadczenia hart i mężność wzmacniają się i dojrzewają.

Dzięki tej postawie ludu i w kościele na razie ustają zachcianki wprowadzenia rosyjskiego języka. Zdawało się jen. Kochanowowi, że z chwilą wywiezienia biskupa, będzie łatwo cel osiągnąć. Biskupa wywieźli, oficyała Herasimowicza zaraz potem, sam rząd się przeciw niemu, i dał wszystkiemu spokój. Wiadomości od biskupa prawie żadnych nie mamy, tak komunikacja przerwana między nimi i nami. Gubernatorem w Jarosławiu jest pan Lewszyn, jeden z tych satelitów, których Murawiew przywoził ze sobą w 1863 r. Jakiego traktowania od takiego zwierzchnika może doznawać nasz pasterz, łatwo pojąć. Nie wolno mu nikogo widywać; doktor tylko raz na tydzień może go odwiedzać, kapelana mu odebrano, samotny siedzi zamknięty i jak sam pisał kiedyś, to nie wygnanie ale ciężkie więzienie. — Kiedy przedstawiono kiedyś potrzebę w Petersburgu dodania mu kapelana dla pociąg religijnych, p. Kantakuzen, szef departamentu obcych wyznań, odpowiedział mi z urąganiem i cynizmem: „Po co mu kapelana, wszak on męczennik, a wy do męczenników modlicie się, on już żadnych pociąg religijnych nie potrzebuje, bo już jest święty.” „Gorszy jeszcze los kanonika Herasimowicza, bo bez środków utrzymania zostaje, dom kanonicy odebrał mu kazal rząd, matkę jego staruszkę na bruk wyrzucił, a wszelkie pieniądze i listy do niego posyłane, bez żadnych formalności na poczie drzew poleciał jen. Kochanow.

Rada szkolna krajowa zamianowała nauczyciela praw. szkoły wydziałowej męskiej w Samborze, Aleksandra Gustawa Loewla, rzeczywistym nauczycielem szkoły etatowej w Bylicach; nauczyciela tymczasowego, Stanisława Martusiewicza w Rzędzianowicach, rzeczywistym nauczycielem szkoły etatowej w Rzędzianowicach.

Sprawy zagraniczne.

Rosya.

„Nowoje Wremia“ o sprawach galicyjskich.

Nowoje Wremia poświęca osobny artykuł redakcyjny sprawie osiedlenia się w Galicyi wygnanych z Poznańskiego mieszkalców Kongresówkich.

Zauważając, że sprawa ta coraz szersze przybiera rozmiary i że się „zutykowie” przez Polaków galicyjskich na korzyść sprawy polskiej — *Nowoje Wremia* dalej powiada: „Utworzenie w Krakowie polski komitet opieki nad wydalonymi z Prus emigrantami, wyjednać już i we Lwowie utworzenie takiegoż komitetu, a ten będzie umieszcał emigrantów polskich we wschodniej, t. j. „rosyjskiej” (sic!) części Galicyi, przysparzając tym sposobem konkurencyi miejscowym „Rosyanom” w zarobkowaniu. Łatwe są do zrozumienia oplakane skutki pod względem ekonomicznym i narodowościowym takiej kolonizacji Polaków w krajach rosyjskich, zwłaszcza, że jednocześnie pewni dobrodzieje ludzkości agitują emigrację galicyjskich Rosyan do Rosyi. Gdy zwążywszy prztem, że Galicya stała się od pewnego czasu „prztyłkiem” dla wszystkich Polaków, zjadłkowiek ci uciekają, tak z Syberyi, jak i z kraju Przywiślańskiego, i że wszyscy oni doznają tu zachęty i gościnnego przyjęcia od „swoich”, to będziemy mieli pojęcie, w co się obrócić wkrótce może rosyjska Galicya pod względem narodowościowym i jak to wpłynie na jej charakter etnograficzny.

„Na nieszczęście przeciw temu wszystkiemu żadnym przedsięwzięciem nie można środków; istniejąca bowiem pomiędzy Rosya a Austrya konwencya dotyczy tylko zbrodniarzy i włoścogów. Jeżeli w Galicyi znajdują się jeszcze emigranci z Rosyi, którzy nie mają jeszcze praw miejscowego obywatelstwa, to przecież w kraju, gdzie rządzą i mają swoją autonomią Polacy, takich ludzi nikt nie zakazuje do włoścogów, ani nawet do emigrantów politycznych.

„Wobec tego wszystkiego i wobec kielkującej myśli o szerszej jeszcze autonomii Polaków w Galicyi, lwowskie dzienniki *Slomo* i *Prołom* bardzo słusznie podnoszą myśl, że i Roskim galicyanom należy się autonomia osobna.

„Co się zaś tyczy Rosyi, to wszystkie te historye galicyjskie im dalej postępują naprzód, tem bardziej nie są dla nas obojętne. Wrocie nam żywoły jakgdyby grupują się każdy na właścicielom miejsc: Niemcy przy Niemcach, Polacy przy Polakach. Jakiż ztąd wypaść może dla nas rezultat, przewidzieć łatwo, jeżeli zapobiedz temu nie będziemy się starali. Spodziewamy się jednak, że rząd nasz to zrozumie i energicznie zapobiedz się postara.”

Kronika miejscowa i zagraniczna.

Kraków 1 sierpnia.

Delegat hr. Bałeni przed paru dniami powrócił wraz z rodziną z Reichenhall do majątku swojego Surochowa pod Jarosławiem, zkad na resztę urlopu uda się do Buska.

— Komitet kolonij wakacyjnych wyprawił dzisiaj drugą partję kolonistów na pobyt przez miesiąc sierpień na świeżem powietrzu. Po odprawionem nabożeństwie na intencję młodocianych kolonistów w kościele św. Krzyża, przemówił do nich od ołtarza w serdecznych słowach X. proboszcz Cholewiński i udzielił im błogosławieństwa na drogę. Odprawieni przez członków komitetu i rodziców na dworzec kolei żelaznej, wyjechali kolonisci w towarzyswie p. Kulewskiej, p. Polacka i Dra Grabowskiego do Zabierzowa, zkad, jak poprzednia partja, chłopcy udadzą się do Rudawy a dziewczęta do Siedla.

— Ślub. Jak już donieśliśmy, miał się odbyć w d. 30 lipca w Białej ślub Dra Leona Mendelsburga, konyepisty prokuratora skarbu, z panną Florą Blumenstok, córką profesora Uniwersytetu. Z powodu słabości jednej osoby w rodzinie państwa Blumenstoków, ślub odbył się onegdaj w Białej, lecz w Krakowie, w świątyni na Podbrzeziu, nadzwyczaj gustownie przybranej dywanami i całym prawie gajem kwiatów. Uroczystej ceremonii połączenia nowożeńców, dopełnił rabin z Białej w asystencji tutejszego kaznodziei Dra Duszaka i kantora p. Fiszera. Sam akt zaślubin poprzedził śpiew solowy p. Fiszera oraz piękny śpiew chóru z towarzyszeniem organu. Świątynia przepelniona była znajomymi i przyjaciółmi obu tych poważanych rodzin, a w gronie obecnych przeszło połowa znajdowała się osób wyznania chrześcijańskiego, zajmujących w mieście wybitniejsze stanowiska, tudzież profesorów Uniwersytetu i członków Rady miasta.

— Ogród krakowski, o którym onegdaj pisaliśmy, urządzony przez p. Rehmana i Sp., przy końcu ulicy Karmelickiej, za wałami, otwartym zostanie jutro, tj. w niedzielę o godz. 4 po południu koncertem muzyki wojskowej.

— Fotografia Antoniego Podczaskiego, porucznika inżynierii, bardzo trafnie i dojrze zrobiona, jest wystawioną w witrynie p. Bizańskiego, fotografa, mieszkającego przy ulicy Szepeńskiejskiej, na rogu tejże ulicy i Ryнку. Przejść dzień cały otaczają dziś witrynie tłumy publiczności, z widocznym współczuciem dla nieszczęśliwej ofiary...

— Kasyno powszechne. W kasynie tem, w mieście sierpniu, odbędzie się koncert d. 1-go b. m., to jest dzisiaj w sobotę, następnie d. 8-go, 22-go i 29-go. Początek koncertu za każdym razem o godz. 7 wieczór.

— W ogrodzie Strzeleckim odbędzie się jutro, w niedzielę, koncert orkiestry 13 pułku. — Równie uprzejmy, jak biegły w swej sztuce kapelmistrz tej orkiestry p. Hock, w bardzo urozmaiconym programie jutrzejszego koncertu, obok paru rzeczy narodowych polskich, umieścił ulubioną przez naszą publiczność sztukę koncertową *Danse macabre* Saint-Saens.

— Na nowym gmachu Uniwersytetu rozpoczęto już budowę więzienia dachu, mianowicie wyciągnięcie i ustawienie więzienia wraz z oszalowaniem. Od strony plantacji, od ujeżdżalni wojskowej widzieć też już można krokwie, wznoszące się systematycznie. Konstrukcja takiego gotyckiego dachu, stromeego, jest nadzwyczaj trudna, przy tak bardzo polananej jeszcze figurze. Budowę więzienia dachu prowadzi znany p. Kowalski Walenty, tutejszy majster ciesielski, którą to robotę rozpoczął on we środę d. 29 b. m., a należyte wykonanie tak trudnej roboty, czego spodziewać się można, będzie zasługą p. Kowalskiego, jako majstra ciesielskiego. — Inne roboty ciesielskie, pomniejsze, wykonują około gmachu pp. Federowicz i Rothirsch.

— Przeniesienie. W przeszłym miesiącu przeniesiono z Krakowa do Stryja na naczelnika warsztatów kolejowych p. Juliusza Kuhna, szefa oddziału maszynowego kolei państwowej w Galicyi zachodniej. P. Kuhn, jako inżynier, od lat przeszło 20 był najprzód urzędnikiem przy kolei Karola Ludwika, następnie przy Dniestrzańskiej, a nakoniec przy kolei Tarnowsko-Leluchowskiej posiadał posadę naczelnika warsztatów przez 8 lat w N. Sączu, gdzie szlachetnymi przynioutami zjednał sobie szacunek u wszystkich warstw społeczeństwa, a stan rzemieślnicy miał rzetelnego w nim rzecznika i orędownika. To też miasto Sącz wybrało go dlatego jedynymisnie radcą miejskim. W roku zaś 1884 przeniesiony do Krakowa na szefa biura oddziału maszynowego, pracował nie tylko z chlubą dla siebie, ale i dla całego stanu urzędniczego, który go w tutejszej Dyrekcji kolejowej otaczał niezwykłym poważaniem, a przy przeniesieniu do Stryja zeznał go z prawdziwym żalem i smutkiem. Miejsce tutejszokrajowca, p. Juliusza Kuhna, zajął p. Tuzeck z Willach sprowadzony, nieumiejający zgoła po polsku.

— W kancelaryi komisaryatu targowego znajduje się garzek masła, które niewiadoma osoba na wczorajszym targu w Ryнку głównym rano kupiwszy, zapewne przez zapomnienie u wieńszniaczki zostawiła. Masło to, po udowodnieniu prawa własności, może być zgłaszającemu się wydane.

— Magistrat wydał obwieszczenie, zwracające uwagę przemysłowców na przepisy nowelli do ustawy przemysłowej, na rozporządzenie ministerjalne i na okólnik Namiestnictwa, które mówią: I) O prestantkach w codziennej pracy przemysłowej (w przedsiębiorstwach przemysłowych, rękodzielniczych i handlowych); II) o pracy dziennej i nocnej młodocianych pomocników (robotników) przemysłowych i kobiet; III) o ilości godzin pracy w przedsiębiorstwach produkcyjnych fabrycznych (we fabrykach) i przedłużeniu czasu pracy w tychże; nakoniec IV) o pracy nocnej dzieci i kobiet we fabrykach. Obserne to obwieszczenie podamy w streszczeniu w najbliższym Nrze.

— Złote wesele. W d. 11 b. m., t. j. we wtorek, odbędzie się w naszym mieście uroczystość złotego ślubu p. Juliusza Augusta Johna, właściciela dóbr Prusy i browaru, b. radcy miejskiego i b. wiceprezydenta Izby handlowej, obywatela powszechnie szanowanego, który w długim swem życiu złożył do wody przywiązania do miasta swoją ofiarnością i dał początek do utworzenia domu przytulku dla podupadłych obywateli, bez różnicy wyznania, składając na ten cel w r. 1868 złr. 3,000. O ile się dowiadujemy, przygotowują, obok owojczy ze strony prywatnych osób, także i Rada miasta, Izba handlowa oraz Towarzystwo strzeleckie, adresy do czciwego jubilate.

— Nowo powstałe koleje, Nadwiślańska i Iwanogrod-Deblin odebrały nie tylko wielką część przesyłek towarowych z Galicyi i Krakowa, ale skierowały również i przewóz osób wprost na koleje pruskie, a względnie kolej cesarsza Ferdynanda w Trzebinii, Oświęcimie i Boguminie, pozostawiając Kraków zupełnie na uboczu. Chcąc choć w części powetować ten ubytek, należałoby w mieście naszym pomyśleć o koniecznem połączeniu Krakowa z Miechowem doliną rzeczki Dłubny. W sprawie tej ważnej zabierał głos wiceprezydent Friedlein, lecz sprawa ta ugrzęzła widocznie w aktach. Szczególniejszą uwagę kupców przemysłowców, mających liczne stosunki z Królestwem polskiem, zwrócić należy na tę ważną rentowną, a stosunkowo niezmiernie kosztami zbudowaną się mogącą koleję. Przeszczać kała wynosi 38 km, a do Mogiły usyp nie byłby nawet potrzebny, od Mogiły zaś koleję byłaby prowadzona wzdłuż rzeki Dłubny i dopiero o 4 km. od Miechowa przedstawiliby się, nieco większe trudności terenowe. — Trochę dobrej woli, a znalazł się powinny u nas i w Królestwie kał piły do tak pożądanego połączenia Krakowa z Królestwem, co by na podniesienie nawet wogóle przemysłu w Krakowie przyczynić się musiało.

— Telefon zbawca. Pewnego dnia przyszło do pani B., żony bogatego kupca w Aix, dwóch ludzi i opowiedziawszy jej, że są postaciami sklepowymi i przynoszą zakupiony towar w skrynce, żądała pokwitowania z odbioru. Czynnica zadość żądaniu, p. B. zaczęła pisać pokwitowanie, gdy w tej chwili ujrzała, że postaćy otwierają skryncę i wyjmują z niej pstronki i wytrychy. — Przerazona nadzwyczajnie kobieta rzuciła się natychmiast do telefonu. Miała jednak czasu tylko tyle, aby zadzwonić, gdyż złościcy pochwylił ją i dusić poczęli. Urzędnik staeyi, na dany sygnał, doszedł do aparatu i usłyszał stłumione krzyki o pomoc. Zawiadomiwszy o tem kolegę, pospieszył wraz z nim do domu pp. B., lecz dobiegali się do drzwi naprzód, były one bowiem z wewnątrz z kłniete. Nagle jeden ze złoścyców wyskoczył oknem z drugiego piętra i padł bezprzytomny na ziemię, drugi zaś, otworzywszy drzwi usiłował naprzód uciekać. W pokoju urzędniczym znaleźli p. B., skrepowaną sznurami i nawiąpł uszodną; chwila jeszcze, a pomoc byłaby przyszła zapóźno.

Repertuar teatru lwowskiego

w Krakowie.

W niedzielę 2go: Po raz piąty i ostatni *Konrad Wallenrod*, opera w 4 aktach a 5 obrazach Wł. Żeleńskiego.

We wtorek 4go: Po raz ostatni *Opowieści Hoffmana*, opera fantastyczna w 4 aktach, Offenbacha.

We środę 5go: Po raz drugi *Rip-Rip*, opera kom. w 4 aktach, Planquette.

We czwartek 6go: Po raz ostatni w tym sezonie *Pa'estrant (Der Bettelstud nt)*, opera kom. w 4 aktach, K. Millöckera.

Wystawa nieustająca Towarzystwa Przyjaciół Sztuk Pięknych w Sukiennicach otwarta codziennie od godziny 11ej do 4ej prócz poniedziałku. — Wstęp w niedzielę 15 cent., w dni powszednie 30 centów.

Muzeum Narodowe (w Sukiennicach) otwarte jest codziennie od godziny 11ej do 3ej popołudniu z wyjątkiem po niedziałkach, za opłatą wejścia 20 cent. w dzień zwykły w niedziele i święta po 10 cent. od osoby.

Groby królewskie i skarbiec w katedrze na Wawelu zwiedzać można w dni powszednie o godzinie 10ej w niedziele i święta o godzinie 12.

Groby zasłużonych (w krypcie na Skalce), Grób Skargi (u św. Piotra), oraz Skarbiec kościoła N. P. Maryi, oglądać można w chwilach wolnych od nabożeństwa za zgłoszeniem się do zakrystyi.

Muzeum Techniczno-Przemysłowe w gmachu Franciszkańskim otwarte codziennie od godziny 10ej do 6ej. — Wstęp 20 cent. od osoby. W niedziele od 10ej do 7ej bezpłatny.

Gabinet Archeologiczny Uniwersytetu Jagielloń. (*Collegium majus*) zwiedzać można codziennie od godziny 12ej od 1ej — prócz niedziel, świąt i ferij uniwersyteckich bezpłatnie.

Muzeum XX. Czaroteryskich otwarte dla zwiedzających we wtorki, czwartki i soboty od 10—12, o ile w te dni nie przypadają święta.

Salon artystyczny Błasiana w Ryнку gł. Nr. 14 gromadzący dzieła sztuki malarskiej i rzeźbiarskiej, otwarty codziennie od godziny 9ej rano do 6ej popołud.

— D. 31 lipca pogodnie; term. od 13-4 doszedł do 22-1 C. Barometr się nie zmienił; o godzinie 7ej rano d. 1go sierpnia stan jego był 740-5 millim. term. 14-9 C. — Wiatr zachodni.

— W niedzielę d. 2go sierpnia: ś. Najśw. Maryi Panny Anielskiej.

Wiadomości artystyczne, literackie i naukowe.

„Jednodniówka,” na rzecz pogorzalców Grodna, wyszła onegdaj z druku w Warszawie. Okładka bardzo ładna. Między artykułami znajdujemy bardzo zajmujące i z talentem napisane wspomnienie o Lucyana Siemieńskim i Maurycym Mannie, pióra Antoniego Zalesskiego. Jest także udatne słowo o Rychterze Zygmunta Przybylskiego.

Obraz Antoniego Kozakiewicza „Wykradzione dziecko,” który obecnie jest w Wiedniu wystawiony i zwraca powszechną uwagę, ma się ukazać niezadługo w Krakowie.

Wyprawy *kapitelowe*, najnowsza 3 aktowa komedya p. Zygmunta Przybylskiego, była przez ostatnich dni kilka przedmiotem ogólnego zajęcia i rozmów w Warszawie. Wystawioną została po raz pierwszy we wtorek w teatryku „Belle-Vue” pod dyrekcją p. Teksla, a wobec nadzwyczaj doborowej publiczności. Literatura, stan adwokacki, arystokracja, finanse i pleć piękna licnie były reprezentowane. Młodego, a powszechnie lubianego autora, oklaskiwano żywo i kilkakrotnie po pierwszym i drugim akcie wywoływano. Komedya *Wyprawy kapitelowe* wyjątkowo ściągą w tym roku liczną publiczność, która coraz bardziej obojętnie dla teatryków ogrodkowych. Krytyka z prawdziwą przychylnością wyraża się o sztuce p. Przybylskiego, podnosi zalety dwóch pierwszych aktów, a wytyka wady trzeciego. Rzecz dzieje się w Krynicy.

Przegląd Powszechny z sierpnia zawiera: „Z Welehradu,” przez X. Maryana Morawskiego T. J.; „Bóg i wolność,” przez X. Juliana Felińskiego; „Prawdziwy uczyony,” (dok.), przez Dra Ignacego Skrochowskiego; „Le Play i jego szkoła,” (dok.), przez Achillea Brez; „Przed 800 laty,” (dok.), przez X. Stanisława Zalesskiego T. J.; „Kongo,” przez M. S. (z mapą); „Przegląd piśmiennictwa (*Kalendarium manuale*), przez X. Chotkowskiego; „Das Judentum in Gegenwart und Zukunft,” v. E. Hartmann; „Najnowsze powieści francuskie,” przez B.; Bibliografia z dzieł religijnych, historycznych, literackich i filozoficznych; „Sprawozdanie z ruchu religijnego, społecznego i naukowego; „Plus catholiques que le Pape,” przez X. Maryana Morawskiego; Z Anglii, z Hiszpanii, ze Stanów Zjednoczonych, z Prus zachodnich, z Diakowy.

Sprawy sądowe.

Nowa ustawa przeciw próżniactwu i włoścogostwu.

(Dokończenie).

Dalsze paragrafy ustawy brzmią następująco: § 5. Dopóki w jakim kraju niema zakładu przymusowej pracy, albo jeżeli istnieje nie wystarczająco, można osoby, do takiego zakładu oddać się mające, odstawić na koszt kraju do zakładu innego kraju. Oustawianie to, o ile odnosi się do osób, które nie przynależą do tego kraju, do którego są odstawiane, nastąpić może tylko za zwolnieniem reprezentacyi obojnego kraju.

§ 6. Do przyjęcia do zakładu pracy przymusowej, kwalifikują się te osoby, co do których dopuszczalność oddania do przymusowej pracy orzeczoną została przez sąd na podstawie istniejących ustaw...

§ 9. Przytrzymanie w zakładzie przymusowej pracy nieprzerwanie, nie może trwać dłużej niż 3 lata.

Jeżeli poprawa pierwej nastąpi, należy przytrzymanego wcześniej wypuścić.

§ 13. Osoby, które 18 roku życia nie przekroczyły, ... mogą być oddane tylko do zakładów poprawczych dla młodocianych przestępców.

§ 16. Z wyjątkiem przypadków w ustawie oznaczonych, nikt nie może być oddany do zakładu przymusowej pracy lub poprawczego.

Nie wyklucza się jednak możności oddania do zakładu poprawczego młodocianych osób, i w przypadkach w ustawie nieoznaczonych, jeżeli prawni zastępcy za zwolnieniem władzy opiekuńczej wniosko w tym celu postawią.

§ 18. Znosi przepisy §§ 15, 17, 19 i 21, następują z dnia 10 maja 1873 r. Ner 108 dz. p. p.

§ 19. Przepis wykonawczy.

Zażalenie domów poprawy i przymusowej pracy oddawna było pożądanem. Ałoli ustawa wyżej podana ma i swe strony ujemne.

Przedewszystkiem nakłada ona zbyt wielki ciężar na kraje, powiaty i gminy. Do założenia, państwa przyrzeka dać w miarę potrzeby zasilek, a na ten zasilek w dzisiejszych finansowych stosunkach zbyt optymistycznie zapatrywać się niepodobna. Ale co więcej. Utrzymanie założonego już zakładu, zostawione już jest zupełnie związkowi samorządny.

Gospodarstwo handel i przemysł.

Sprawozdanie

z posiedzeni i krakowskiej Izby handlowo-przem. z dnia 29 lipca 1885.

Przewodniczący: Prezes p. Baranowski, obecnych członków 12.

Na wstępie Szef biura Dr Weigel zdaje sprawę z czynności biura Izby w czasie od ostatniego posiedzenia plenarnego Izby nadmienianej między innymi, że do Dyrekcji kolei państwowych udano się o pomnożenie biletów powrotnych do kolei Karola Ludwika, zaś i kolei północnej Ces. Ferdynanda o przyznanie członkom Izby udającym się na posiedzenie znacznej niżki kosztów jazdy przez wydawanie im za okazaniem zaproszenia na posiedzenia tak zw. Regiekarten. Stosownie do pismem zgłoszonych zażaleń członka Izby p. Bielskiego, wystosowano energiczne przedstawienie tak do kolei państwowej, jak i do kolei Karola Ludwika w sprawie przewozu nafty galicyjskiej i drzewa budowlanego. Gielda zbożowa w Wiedniu, urządzająca także międzynarodowy targ zbożowy przyjęła do komitetu swego przedstawionych przez Izbę pp. Emilia Barucha i Samuela Schlesingera; do komisyi urządzającej międzynarodowy targ zbożowy we Lwowie, uchwalono wydelegować z grona Izby pp. Emilia i Gustawa Baruchów i Feliksa Loda.

Wiceprezes Izby p. Mendelsburg podnosi jako sprawę nagłą, konieczność wydatnego pomnożenia listonozów w Krakowie, którzy mimo nadludzkich wysiłków nadmiarowi pracy podoleć nie mogą, wskutek czego zwłaszcza na przedmieściach listy bardzo późno dostają się do rąk adresatów. Przy tej sposobności nadmieniam p. Gülcher, że awiza kolejowe, doręczane dawniej bezpośrednio, obecnie doręczane bywają przez pocztę, co uważa jako mniej szczęśliwą innowację, albowiem awizo kolejowe jest dokumentem ważnym, uprawniającym do odbioru nadeszłej przesyłki i powinno być z większą starannością i szybkością doręczane, niż listy zwyyczajne, które dla dogodności adresata zostawiane bywają w domownikach, nadto dawniej awiza doręczane były przez kolej bezpłatnie, podczas gdy pocztą pobiera po 3 centy od sztuki, co dla kupców ważną stanowić może rubrykę wydatków. Po dłuższej dyskusyi, w której wzięli udział pp. Stockmar, Schlesinger, Schönbeld i Gralewski, uchwalono na wniosek wiceprezesa p. Mendelsburga wystosować do e. k. Dyrekcji poczt i telegrafov podanie o pomnożenie listonozów w Krakowie a zarazem w relacji do ministerstwa handlu i przemysłu, na podstawie memoriału wypracowanego przez towarzystwo przemysłowe w Białej-Bielsku, z uwzględnieniem tutejszych doświadczeń, przedstawiciele konieczność zamiany sposobu doręczania awizów kolejowych.

Przystępując do porządku dziennego, odczytano przedłożoną przez Towarzystwo przemysłowe w Białej-Bielsku odpowiedź na kwestyonarz ministerstwa handlu, w sprawie reformy ustawodawstwa o patentach i przywilejach. Odpowiedź ta, oparta na długoletnim doświadczeniu tamtejszej przemysłowej fabrycznej, oświadcza się przedewszystkiem za zaprowadzeniem dochodzenia z urzędu co

do nowości wynalazku przed udzieleniem przywileju, albowiem centralny urząd patentowy, złożony z ludzi fachowych, mających cały materiał pod ręką, z łatwością to sprawdzić może, podczas gdy człowiek prywatny tylko z wielkimi trudami i kosztami wykazać może, że rzekomy nowy wynalazek jest tylko kopią przyrządzoną już dawniej znaną, z dodaniem drobnych i obojętnych przeróbek. Co do czasu trwania przywileju wystarczy lat 15, jako maximum, a co do opłaty zaprowadzonej być winna taksa w pierwszym roku najniższa, nie przynosząca 10 zlr., rosnąca jednak rocznie o 10 zlr. aż do ekspiracji przywileju.

Po obszernej przemówieniu p. Güllera i rozmaitych uwagach, podniesionych przez pp. Mendelsburga i Stockmara, uchwalono przyjąć elaborat bielskiego Towarzystwa przemysłowego en bloc i wyrazić Towarzystwu temu na ręce obecnego prezesa p. Güllera uznanie i podziękowanie.

Następnie Dr Weigel przedstawił wnioski ankiety, zwolnionej w celu zbadania zażaleń pp. Schwarza, Goebla, Jawornickiego i innych wybitniejszych przedstawicieli krakowskiego kapiektwa, w przedmiocie przeżytków 5-kilowych i innych ograniczeń tutejszego handlu przez demokrację, agentów obcych firm itd. Przedmiot ten wywołał żywą dyskusję, w której udział wzięli pp. Grawelki, Güllera, Landau i Fritsche, poczem na wniosek p. Stockmara uchwalono z przyczyny szczerzego kompletno odroczyć stanowcze zatwierdzenie tej sprawy do następnego posiedzenia.

W sprawie odnowienia traktatu handlowego z Rumunią, uchwalono upoważnić biuro Izby do wypracowania memoriału do ministerstwa handlu na podstawie uwag i dat, dostarczonych przez pp. Güllera, Schlesingera i Biechońskiego, podnoszących konieczność skutecznej ochrony krajowego przemysłu nawłowego przeciw konkurencji rumuńskiej.

Z powodu zażalenia kupców w Żywiec na ograniczenie handlu w niedzielę, rozesała Izba handlowa cyrkularz do burmistrzów wszystkich większych miast i miasteczek o opinię co do wpływu nowego rozporządzenia zaprowadzonego spoczek niedzieli na rozwój handlu i przemysłu w dotychczasowej miejscowości. Opinie te wypadły przeważnie za zatrzymaniem wolności handlu do godziny 3 po południu z przyczyny, że wstąpienie zwykłe w niedzielę do miasta przybywają i po nabożeństwie w potrzebne towary się zaopatrują. W dyskusji nad tym przedmiotem zabrał głos w imieniu kupców izraelskich członek p. Rittermann, i przedstawił przykre położenie kupców starozakonnych, którzy święcąc sobotę i piątek wieczór przez nową ustawę zmuszeni są przez blisko 60 godzin wstrzymać się od wszelkiego zarobkowania. Podczas posiedzenia zgłosiła się także do Prezesa Izby deputacja tutejszych kupców starozakonnych, z prośbą o opiekę Izby z przyczyny przymusowego święcenia dwóch dni w tygodniu. Gdy jeszcze z niektórych miast relacje nie nadeszły, uchwalono upoważnić biuro Izby do wypracowania na podstawie zebranego materiału obszerniejszego sprawozdania do ministerstwa handlu przeciw przesadnym ograniczeniom wolności właściwego handlu, a to tem bardziej, że do szynkowni spoczek niedzieli żadnego niema zastosowania.

Co do wystawy krajowej przemysłowej w połączeniu z wystawą rolniczą okręgową, zaprowadzoną w Krakowie na rok 1886, uchwalono dopiero po zbadaniu warunków powodzenia oświadczyć się stanowczo za powyższym terminem wystawy. W końcu członek Izby p. Dattner zwraca uwagę, że kolej północna ces. Ferdynanda, która pierwotnie podjąć się miała budowy kolei lokalnej z Białej-Bielskiej przez Kety-Andrychów-Wadowice do Kalwaryi, jako stacyi kolei transwersalnej, obecnie poprzestając zamierza na zakończenie tej kolei w Wadowicach, przez co miejscowości powyżej wymienione pozbawione byłyby bezpośredniego połączenia z Krakowem.

Wobec tego wnosi, aby domagać się od ministerstwa handlu zniezwolenia kolei Północnej do doprowadzenia projektowanej kolei lokalnej aż do Kalwaryi i do przystąpienia do budowy jeszcze w ciągu bieżącego roku, zwłaszcza, że trasa jest już ustalona, a tegoroczne wylewy wód w wadowickim obwodzie budowę kolei, przy którejby ludność znalazła zarobek, wielce podążają czynią. Wniosek ten po krótkiej dyskusji jednomyślnie przyjęto.

Tygodnika Rolniczego, organu Towarzystwa rolniczego krakowskiego, wyszedł N. 31 z 1. go sierpnia r. b. i zawiera: O ważności spółek w rolnictwie; Wydatności koniecy i traw przy kilkuletnim użytku; Ostrożności wobec zarazy karbunkulowej, napisał prof. Dr A. Barański; Postępy melioracyi gruntowej na Węgrzech; Rozmaitości; Ceny targowe i Ogłoszenia.

Wielmożni J. G. & L. Frankl, stolarze i tapicerowie w Wiedniu II. Obere-Donastr. Nr. 103. Bardzo zadowoleni z Pańskiej szybkiej i przystępnej usługi, w jaką umebelowanie naszego zakładu kąpielowego i budynków kąpielowych nastąpiło, z przyjemnością wypowiadamy Panom niniejszem najzupełniejsze uznanie i podziękowanie. Marillathal 6 lipca 1885. Z szacunkiem Marillavölgyi betéti társaság Dr Hoffenreich és társai.

Waldheima wydanie urzędowego kursu z sierpnia z nowymi rozkładami i kolejach z planami stacji, mapkami i widokami. — Cena 50 centów, pocztą 60 centów.

Ostrzeżenie przed zakupem przedruków! Nowości: Waldheima ilustr. przewodnik na austr. kolejach górskich ze 138 widok. Cena tylko 50 cent.

Table with columns: Kursy papierów publicznych, Waluty, Obligacje, Akcje kolejowe i bankowe. Includes sub-sections for Kraków 1 Sierpnia and various financial instruments.

Bank Rolniczy we Lwowie

Table showing bank transactions and prices for various goods like wheat, rye, and flour. Columns include item names and prices in zlotych.

Uwaga: Bank rolniczy utrzymuje na składzie i w magazynach swoich owies, chmiel, tursiaki, przyjmując zamówienia na maszyny rolnicze, jak nie mniej do siewu jesiennego na oryginalną pszenicę banatę i frankenstańską, żyto montañskie, saskie (krzywa) i krajowe.

Stagnacja w handlu zbożowym trwa niezmiennie, wskutek zmniejszonej jednak podaży i zawieszonych częściowo nadziei co do spodziewanej ilości zbiorów, zapisujemy dziś zwykłe w cenach zboża na termin. Względnie do wyplacanych przy kupnie zaliczek placą loco stacye kolejowe na sierpień-wrzesień za pszenicę 6-50 - 7-25 zlr. — paritas Lwów 7-25 - 7-50 zlr. — żyło placą na wrzesień-październik loco stacya kolejowa 4 75 - 5-25 zlr., paritas Lwów 5-25 - 5-50 zlr.

„Rodzeństwo“, najnowsza powieść J. I. Kraszewskiego w 2 tomach cena 2 zlr., dla prenumeratorki Czasu tylko 1 zlr. 56 cent. Do nabycia w Administracji Czasu w Krakowie.

Artykuły w dziale „Nadesłane“ nie pochodzą od Redakcyi.

NADESŁANE. (1883-13)

Cierpiących na gościec, reumatyzm i nerwy zwracamy uwagę na ogłoszenie Kurizdy plyn gościewicz w dzisiejszym Nrze.

NADESŁANE. (1887)

Dla cierpiących na gościec i nerwy. Wspominaliśmy już kilkakrotnie na tem miejscu o plynie gościewicz, wyrabianym przez p. Franciszka Jana Kwizdy, c. k. nadwornego dostawcę i aptekarza obwodowego w Kornenburgu. Ciągłe nadchodzące świadectwa dowodzą, że wyrób ten jest pewnie działającym, a nawet prawie nieomylnym środkiem przeciw cierpieniom gościewicz i reumatyzm. Wskutek licznych a często rzeczywiste zadawiających skutków osiągniętych przez plyn gościewicz Kwizdy powstał tak żywy popyt, że pan Kwizda uważał za stosowne znacznie pomnożyć swoje składki. — Obecnie plyn gościewicz jest do nabycia we wszystkich aptekach w Austrii Węgrzech.

NADESŁANE. (1885)

Wielmożni J. G. & L. Frankl, stolarze i tapicerowie w Wiedniu II. Obere-Donastr. Nr. 103.

Bardzo zadowoleni z Pańskiej szybkiej i przystępnej usługi, w jaką umebelowanie naszego zakładu kąpielowego i budynków kąpielowych nastąpiło, z przyjemnością wypowiadamy Panom niniejszem najzupełniejsze uznanie i podziękowanie. Marillathal 6 lipca 1885. Z szacunkiem Marillavölgyi betéti társaság Dr Hoffenreich és társai.

NADESŁANE. (1243. 1-7)

Der Conductor. Waldheima wydanie urzędowego kursu z sierpnia z nowymi rozkładami i kolejach z planami stacji, mapkami i widokami. — Cena 50 centów, pocztą 60 centów.

Ostrzeżenie przed zakupem przedruków! Nowości: Waldheima ilustr. przewodnik na austr. kolejach górskich ze 138 widok. Cena tylko 50 cent.

Ostatnie wiadomości.

Z wiarogodnego źródła otrzymuje Gazeta handlowa wiadomość, według której cały prawie dotychczasowy personal Banku Polskiego utrzyma się po reorganizacji na kantor Banku Państwa. Mianowicie 108 urzędników przysiędzie do komisji likwidacyjnej, która funkcjonować będzie przez długie lata; sześćdziesięciu kilku otrzymuje stałe posady w nowym kantorze Banku Państwa, reszta zaś ustępuje z całkowitą emeryturą.

Telegramy własne „Czasu.“

Czerniowce 1 sierpnia. Wskutek kilkuniedniowego bezstannego deszczu wylał Prut i inne rzeki na Bukowinę, a wylew ich zrzucił znaczne szkody. Wiedeń 1 sierpnia. Minister Conrad wystosował w porozumieniu z ministerstwem spraw wewnętrznych do wydziałów medycznych okólnik w sprawie powstrzymania dreczenia lub za daleko idących eksperymentów na żywych zwierzętach. Wiedeń 1-go sierpnia. Półrzędowa Presse i Fremdenblatt oświadczają się stanowczo przeciw żądaniom praskiej Izby handlowej.

Prasa pisze, że żądania te dają do federalizacji instytucji finansowej i kredytowej w monarchii, i że dlatego dyskusja nad nimi na serjo jest niemożliwa. Austriacko-węgierski bank zadawalnia w dzisiejszej swej formie wszystkie słuszne życzenia. Fremdenblatt utrzymuje również, że żądania czeskie nie dadzą się pogodzić, ani ze stanowiskiem wspólnego austriacko-węgierskiego banku, ani wogóle z istotą jego, jako instytucji banknotowej. Prasa pociesza następnie Czechów, że podwyższenie dotacyi filii czeskiej monebnem jest też i przy utrzymaniu dotychczasowej organizacji bankowej tem bardziej, iż to dla banku musi być bardzo pożądanem, jeśli zasoby jego w Czechach znajdą wydane użytkowanie.

Wiedeń 1 sierpnia. (M) Na ostatniej konferencji biskupów ustanowiony został podkomitet, składający się z biskupów Aichnera, Fundera i Missij, w celu dalszych obrad nad kwestyą kongregalną. Podkomitet ten odbywa obecnie posiedzenia przy udziale innych dostojników kościelnych u biskupa Missij. Wiedeń 1 sierpnia. (M) Do N. fr. Presse donoszą z Londynu, że tajemna dotąd walka w łonie partii konserwatywnej z powodu stanowiska Churchila względem parnellitów, wybuchła gwałtownie i jawnie. Standard podnosi napięte oskarżenia przeciw Churchillowi, twierdząc, iż on jest największym nieszczęściem dla konserwatywów, na których postępowaniem swem rzucił planę. Tak partję jak i rząd doprowadzi on do ruiny.

Wiedeń 1 sierpnia. (M) Z Paryża telegrafują do N. Fr. Presse: Podczas bankietu w Grenoble zapowiedział pewien legitymista, — że brabia Paryża wyda przed wyborami manifest do wyborców. W tym wypadku spodziewa się korespondent N. Pressy, wydalenie hr. Paryża z Francji, t. j. dodaje, że wydalenie to byłoby więcej niż prawdopodobne.

Wiedeń 1 sierpnia. (W) Radca dworu prof. Miklosich otrzymał z okazji przeniesienia w stan spoczynku, w uznaniu swej długoletniej i znakomitej działalności, order korony żelaznej II klasy. Wiedeń 1 sierpnia. (W) Protokół z obrad, które się toczyły w Konstancyi między austriackimi, a tureckimi reprezentantami względem zawarcia traktatu handlowego, zostały już przez obie strony podpisane i przesłane do Wiednia; obecnie będą one podstawą do dalszych rokowań, które toczyć się będą piśmiennie.

Budapest 1 sierpnia. Nemzet poświęca znów osobny artykuł żądaniom czeskim w sprawie bankowej, w którym pisze: Żądania postawione w tej formie, jaką uchwalila praska Izba handlowa, nadają się jeszcze mniej do dyskusji. Być może, że Czezi, jak to jeden z ich organów zapowiada, popierać będą żądania swe w Radzie państwa, ale Nemzet powatpiewa, aby większość żądań ta poparała. A choćby nawet i tak się stało, czego prawie przypuścić nie można, to przyszłoby się i tak polizczyć z faktem, że Węgrzy nie mogą popierać planów, dążących do zniezczenia dualistycznego charakteru Banku. Instytucya praska, nazwana z godną uznania skromnością „główną filią“, odpowiada we wszystkim dotychczasowemu głównym zakładom. Quod uni iustum, alteri aequum. Praga nie jest niczem więcej od Lwowa, a Galicya od Styryi, Karyntyi, Dalmaeyi i górnej Austrii. Prowincye te mogłyby z równym prawem ustanawiać także główne filie

z osobnemi dyrekcjami. Nadto trzebazy konsekwentnie z żądaniemi czeskiemi uwzględnić także różne narodowości w tych prowincjach. Pesti Naplo, który dłuższy czas marzył o czesko-węgierskim aliansie, jest także zupełnie przeciwny projektom praskiej Izby handlowej, które, zdaniem jego, mają wyłącznie polityczny charakter i dają do utworzenia austriacko-czesko-węgierskiego banku. Na taką wspólność nie mogą się Węgrzy żadną miarą zgodzić. Jeśli Węgrzy zrzekli się już utworzenia osobnego banku, to nie mogą się zgodzić na trialistyczny charakter banku, co by musiało pociągnąć za sobą federalizm bankowy. I ooby powiedziano, gdyby Kroacya z podobnemi wystąpiła żądaniem? Nie zgodzilibyśmy się nigdy na przedłużenie przywileju banku pod warunkami sformulowanymi w Pradze.

Pester Lloyd pisze: Żądania czeskie w kwestyi bankowej, tak jak one wypowiedziane zostały we wczorajszej uchwale praskiej Izby handlowo-przemysłowej, uważane są, jak nam donoszą z Wiednia, w sferach bankowych za niemądzące się do dyskusji. Niema też żadnej wskazówki, z którejby wnosić można, że rząd austriacki sprzyja tym ekscentrycznym wymaganiom, a tem mniej, że się z nimi identyfikuje, ponieważ musiałoby to naturalnie spowodować rozwiązanie wspólności bankowej między oboma pałowami monarchii. Berlin 1 sierpnia. Arcybiskup Krenzma ma z początkiem września przybyć do Kolonii. Na żądanie arcybiskupa nie odbędzie się tam w chwili przybycia jego uroczyste przyjęcie. Rzym 1 sierpnia. Odbywają się przygotowania do nowej, większej wyprawy wojskowej nad morze Czerwone, a mianowicie do Kassali. Londyn 1 sierpnia. (M) Pogrzeb Montefiora odbył się przy licznych udziale publiczności. Trumnie nieśli najbliżsi krewni zmarłego. Na pogrzebie byli deputacye wielu korporacyi, deputowani wszystkich gmin izraelskich oraz łow nomularskich. Trumnę zaniesiono najprzód do synagogi, a następnie złożono ją na cmentarzu obok lady Montefiore.

Londyn 1 sierpnia. (B) Instrukcyje Drummonda Wolfa nie są jeszcze sformułowane. Salisbury czeka na rozwiązanie parlamentu, które nastąpi w przyszłym tygodniu, aby miał swobodną akcyę i aby nie potrzebował się obawiać niewłaściwych interpelacyi. Wolf porozumie się z kierującymi męzami stanu mocarstw co do przyszłej między-narodowej politycyi Egiptu, w żadnym razie nie zostanie utrzymany system Gladstona, aby Egiptem rządzić, ale bez wszelkiej odpowiedzialności. Agitacya celem przywrócenia na tron egipski byłego chedywa Ismaila, nie będzie przez rząd angielski popierana. W sferach rządowych zaznaczają, że Egiptem trzeba rządzić w sposób, któryby mógł zapewnić dobrobyt w kraju i przewagę Anglii. Ismail basza zaś nie wydaje się do tego zadania ukwalifikowanym z powodu egoistycznego swego charakteru.

Konstancya 1-go sierpnia. (—) Porta odebrała już urzędowe zawiadomienie, że stosownie do jej życzenia Drummond Wolf uda się wprawdzie do Konstancyi, a potem dopiero do Egiptu. Zawiadomienie to, zgodne z wyrażonym życzeniem sułtana, sprawiło tu dobre wrażenie.

Telegramy biura koresp.

Wiedeń 1 sierpnia. Wiener Ztg donosi, że Cesarz udzielił rabinowi gminy izraelskiej we Lwowie Loewensteinowi, w uznaniu jego zasłużonego działania, krzyż kawalerski orderu Franciszka Józefa.

Wiedeń 1 sierpnia. Wylosowano następujące serye losów z r. 1860: Serya 292, 496, 562, 569, 659, 880, 1003, 1292, 1636, 1686, 2167, 2251, 2578, 2770, 3037, 3502, 3651, 3662, 3793, 3836, 4045, 4077, 4127, 4468, 4784, 4868, 5511, 5655, 5672, 5909, 5938, 6056, 6123, 6506, 6523, 6646, 6666, 6671, 6889, 6994, 7092, 7189, 7223, 7253, 7259, 7428, 7874, 7942, 7952, 8224, 8237, 8434, 8616, 8780, 8956, 9093, 9264, 9282, 9487, 9626, 9773, 9839, 9898, 11019, 11184, 11282, 11406, 11553, 11594, 11614, 11766, 11982, 12225, 12437, 12606, 12670, 12729, 13770, 12869, 13072, 13391, 13407, 13440, 13603, 13728, 13892, 14028, 14105, 14409, 14792, 14913, 14983, 15170, 15234, 15629, 15816, 15911, 16311, 16435, 16459, 16728, 16952, 17074, 17189, 17217, 17280, 17353, 17407, 17409, 17431, 17567, 17629, 17688, 17851, 17919, 18070, 18087, 18113, 18815, 19210, 19538, 19820, 19845, 19899, 19953.

Paryż 1 sierpnia. Z posiedzenia konferencyi monetarnej. Pirmex oświadczył, że rząd belgijski nie mógłby podpisać zaproponowanej klauzuli likwidacyjnej, ale że gotów jest poszukać środków do osiągnięcia porozumienia, i zaproponował odroczenie konferencyi oraz przedłużenie konwencyi

Table with columns: Kursy papierów publicznych, Waluty, Obligacje, Akcje kolejowe i bankowe. Includes sub-sections for Kraków 1 Sierpnia and various financial instruments.

na jeden rok. Inni delegowani postanowili rządowi swym przesłać sprawozdania.

Paryż 1-go sierpnia. Ks. Hohelohé wyjeżdża z Paryża w październiku na posadę namiestnika w Alzacyi. Paryż 1-go sierpnia. Według National, zaszło w Marsylii 5 wypadków śmierci na chorobę podobną do cholery. Francje zamieszczą jednak depesze z Marsylii, zaprzeczające doniesienie o wybuchu cholery w Marsylii; twórcy tych fałszywych pogłosek będą sądowo ukarani.

Bruxela 1 sierpnia. Independance ogłasza protest prezenta nowej rzeszypolitej Boerów, Weyera, wystosowany do mocarstw europejskich i Stanów Zjednoczonych, przeciw rozszerzeniu angielskim do zatoki St. Lucia. Weyer oświadcza w tym proteście, że zatoka ta odstąpiona została nowej rzeszypolitej, która objęła ją w posiadanie i urządziła ją, jako dla wszystkich narodowości otwarty port.

Londyn 1 sierpnia. Z Izby wyższej. Na specjalnem posiedzeniu złożył książę Battenberski przysięgę wierności względem królowej w zwykłej formie. Izba wyższa przyjęła we wszystkich czytaniach bil o naturalizacyi ks. Battenberskiego bez głosowania.

Londyn 1-go sierpnia. Izba wyższa przyjęła w trzecim czytaniu bil, udzielający prawa wyborczego osobom, leczonym kosztem funduszu ubogich.

Londyn 1 sierpnia. Izba niższa przyjęła we wszystkich czytaniach bil o naturalizacyi ks. Battenberskiego. Bourke oświadczył, iż rząd zastanawia się nad odsieczką Kassali, ale wyjaśnić obecnie udzielić nie może.

Przedłożenia kredytowe nie zostaną wniesione na obecnej sesyi parlamentu. Rokowania w sprawie pożyczki egipskiej, przedłożone będą swego czasu w parlamencie do ratyfikacyi i celem zezwolenia na natychmiastową emisję pożyczki. Inne mocarstwa przystąpiły do tej decyzyi.

Londyn 1 sierpnia. Drummond Wolf odjeżdża w przyszłym tygodniu do Konstancyi. Jenerał major Fielding uda się na manewra wojskowe w Niemczech, jako reprezentant Anglii.

Madryt 1 sierpnia. Według ostatniego biuletynu, było w Hiszpanii 3168 wypadków choroby, a 1252 wypadków śmierci na cholera.

Petersburg 1 sierpnia. Dziennik urzędowy ogłasza ukaz, znoszący korpus sterników i korpus artyleryi w marynarce wojennej, i zarządza systematyczne zastępowanie oficerów tych korpusów przez oficerów floty.

Kursa. — Wiedeń 1-go sierpnia. 2 godz. 30 m. popoł. — Renta papier. 82 65 — 5%. — Renta papier. nieopod. 99 20. — Renta srebr. 83 30. — Renta złota 109 10 — 6%. Renta złota węgierska — — — 4%. Renta złota węgierska 99 — — — Losy z r. 1860 139 25. — Akcyje Banku Austr. Węg. 867 — — Akcyje kredyt. 283 — — Londyn 125 10. — Napoleony 9 91 1/2. — Lombardy 133 50. Losy roku 1864 167 75. — Akcyje Kolei Karola Ludwika 243 50. — Akcyje kolei Lwowski-Czeronowiec 227 50. — Akcyje kolei węg.-półn.-wsch. 176 75. — Obligacye indemn. galicyjsk. 102 50. — Losy prem. węgiersk. 119 25. — Akcyje Kolei Koszycko-Bogum. 150 25. — Akcyje kolei półn.-zach. austr. 168 — — 6%. Listy zast. hipot. 101 25 — 6%. Listy zastaw. galic. Zakładu kredyt. Ziemi. l. A. 100 — — Akcyje kolei Siedmiogr. 184 — — Marki 61 45 — Ruble 123 25. — Dukaty 5 91 — Srebro — — — Akcyje Anglo-Bank — — — Usposobienie giełdy: słabe.

ODPOWIEDZIALNY REDAKTOR I WYDAWCA

Antoni Kłobukowski

Pociągi na kolejach żelaznych.

Przychodzą do Krakowa: osobow. miesz. pociąg. kursy Lwów odjazd 3 45 rano 4 30 pop. 10 25 w noc. 2 5 pop. Kraków przyj. 2 35 pop. 5 10 rano. 6 48 rano 9 38 w noc. Z Rzeszowa lokalny. Rzeszów odjazd 2 35 popoł. Kraków przyjazd 8 20 wiecz. Z Wieliczki: Wieliczka odjazd 6 55 wiecz. 5 45 rano Z Wiednia: Kraków przyjazd 7 35 wiecz. 6 31 rano Wiedeń odjazd 8 20 rano 11 10 rano 2 25 pop. 10 15 wie. Kraków przyjazd 9 50 wie. 8 30 wie. 7 32 rano 7 26 rano Z Wiednia: osobow. mieszany Wiedeń odjazd 8 25 wiecz. 9 30 wieczór Kraków przyjazd 9 45 rano 5 27 popołudniu Z Pragi: o godzinie 3 15 popoł. mieszany; o godzinie 8 30 wieczór pociągowy i o godz. 9 50 wiecz. osob. Z Warszawy: o godz. 9 45 rano osobowy i o godz. 5 27 popołudniu mieszany.

Uwaga. Godziny przybycia i odjazdu pociągów na koleji galicyjskiej obliczone według zegaru pesznieńskiego (różnica od krakowskiego 4 minuty); zaś na kolei cesarskiej Ferdynanda według zegaru praskiego (o 22 min. później od krakowskiego.)

Table with columns: Kursy papierów publicznych, Waluty, Obligacje, Akcje kolejowe i bankowe. Includes sub-sections for Kraków 1 Sierpnia and various financial instruments.

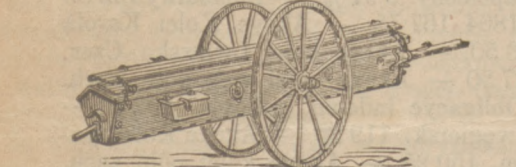
TAPEETY z pierwszorzędných fabryk zagranicznych i krajowych... Helena Nowolecka. Biuro Nauczycielskie...

Helena Nowolecka. Biuro Nauczycielskie w Krakowie przy ulicy Wiśniej pod Nr. 9.

Lokaj żonaty, 26 lat liczący i mogący się wykaazać dobrą świadectwami...

Do siewu: Pšenica sybirska czerwona, gółka, bardzo plenna, niepodpadająca śnieci...

DO HANDLU A. MECNAROWSKIEGO potrzebny jest do praktyki (2021-1-3) chłopiec zamiejskowy...

Młocarnie sztyftowe ręczne i kieratowe, (1866-1-6) Plugi Sacka, SIEWNIKI szerokokorzystne i rzędowe...

Papier klozetowy 15 c. 500 opłatnie w Wiedniu. Schottwienner Papierfabrik...

Vöslauskie winogrona kuracyjne rozsyłamy w 5 kilo koszyczkach poczynnych...

Za zezwoleniem fabryki B. B. będzie sprzedanych 5000 sztuk dywaników przed łózką z figurami...

Firanki dzutowe najlepszy i najdelikatniejszy wyrób najcieńszego gatunku...

J. H. Rabinowicz Teppich-Manufactur WIEN, III., Hintere Zollamtsstr. 9.

Cukiernię z kawiarnią i bilardem nowo otwartą, poleca Szan. Publiczności J. J. Przybyłowicz...

Düsseldorfska fabryka w KRAKOWIE poleca Musztardę francuską i kremską, Ocet prawdziwy winny i owocowy...

Kwizdy płyn goścowy oddawna wypróbowany doskonały środek przeciw goścowi, reumatyzmowi i cierpieniem nerwowym...

Wody mineralne i naturalne. VICHY. Administracja: w Paryżu, Boul. Montmartre 5. GRANDE-GRIFFE...

Główny skład dla Galicyi u P. Mikolascha apt. we Lwowie. Główny skład rozsytkowy utrzymuje: apteka obwodowa Franciszka Jana Kwizdy...

SZESĆ MEDALI ZASŁUGI I DYPLÓM UZNANIA! za niezrównane wyroby kosmetyczne i toaletowe. Białe i piękne ręce!!!...

Akademia przemysłowo-handlowa w Gracu. Instytut publiczny na mocy rozp. minist. z 1 maja 1879 r.

Informations-, Börsen-, Finanz- und Verlosungsblatt „LEITHA“. Dasselbe, anerkannt als unparteiisches und gewissenhaftes Fachjournal...

Ważne dla Rodziców. Profesor języka francuskiego zawiadamia Szan. rodziców, że od wakacji może przyjąć 4 uczniów...

Zdolnych agentów dla komisowej sprzedaży prawnie dozwolonych losów państwowych i premiiowych losów państwowych...

60 cegiełek [1456 5 6] wiedeńskich kwargli smacznych i tustych, wyborny h do piwa...

Wody mineralne i naturalne. VICHY. Administracja: w Paryżu, Boul. Montmartre 5. GRANDE-GRIFFE...

Jako niezównany radykalny środek przeciw grzybowi domowemu za poręczaniem jako jedynym wybornie uznany...

zabija uprzykrzone muchy w pokojach, kuchniach i stajniach z prawdziwie zadziwiająca szybkością...

Nabyć można prawdziwe i tanie tylko w oryginalnych flaszeczkach. (1788-3 4)

J. Zacherl w WIEDNIU, I. Goldschmiedgasse Nr. 2, i kupey i aptekarze, u których są dotyczące plakaty.

Generalny Bank Handlowy (BANQUE GÉNÉRALE DU COMMERCE) PARYŻ, 35, ul. Vivienne. Eskontowanie weksli francuskich i zagranicznych...

Molla proszki Seidlickie. Tylko prawdziwe, jeżeli na etykiecie każdego pudełka wydrukowany jest orzeł i firma A. Molla.

Wódka francuska i sól. Jako wlewanie do skutecznego opatrzenia gośca, reumatyzm, wszelkiego rodzaju bólow członków...

Olej tranowy M. Krohn & Co. w Bergen (w Norwegii). Najskuteczniejszy i najodpowiedniejszy środek w cierpieniach pierśiowych i płuc...

J. ANDIELA nowo wynaleziony prozsek zamorski zabija pluskwę, pszczy, karakony, mole, mrówki, muchy, mokrzyce...

C. k. Generalna Dyrekcja austr. kolei państwowych. WYCIĄG Z ROZKŁADU JAZDY ważnego od 1go czerwca 1885 r.

!Wachlarze damskie! śliczne atlasowe, z piór strusich i sionowej kości, rzeczy ozdobne jak: pióra, albumy, pudełka...

Bole zębów wszelkiego rodzaju, narażone i nadpsute, usunięte będą natychmiast i stale przez słynny Indyjski wyciąg...

Weyla stółek kąpielowy do opalania jest najpraktyczniejszym przyrządem kąpielowym. Bez trudu i kosztów ciepła kąpiel 1000 sztuk w użyciu.